

Datum

2025-09-12

Adress

Diarienummer

TN-2025-1542

Yttrande

Till

Kommunstyrelsen

**Remiss Justitiedepartementet - Straffrättsliga
åtgärder mot korruption och tjänstefel (SOU
2025:87), STK-2025-1151
STK-2025-1151**

Tekniska nämnden föreslås besluta att lämna följande yttrande:

Sammanfattning

Stadskontoret har gett tekniska nämnden i uppdrag lämna yttrande över Remiss Justitiedepartementet - Straffrättsliga åtgärder mot korruption och tjänstefel (SOU 2025:87).

Sammanfattningsvis delar tekniska nämnden utredningens förslag i stort.

Yttrande

Stadskontoret har gett tekniska nämnden i uppdrag, att i likhet med de flesta andra nämnderna inom staden, lämna yttrande över Remiss Justitiedepartementet - Straffrättsliga åtgärder mot korruption och tjänstefel (SOU 2025:87).

Sammanfattningsvis delar tekniska nämnden utredningens förslag i stort med de tillägg som redogörs för nedan.

Översyn av den straffrättsliga lagstiftningen om korruption

Utredningen föreslår att korruptionsbrotten samlas i en ny lag som benämns lag om straff för vissa korruptionsbrott samt att nya brottsrubriceringar införs.

Ett flertal tjänstemannaorganisationer har i debattartiklar framfört att utredningens förslag att införa en ny straffbestämmelse för att offentliganställda lättare ska kunna ställas inför rätta för fel som begåtts i tjänsten, skapar fler problem än det löser. En tjänstemannakår måste ges förutsättningar att genomföra åtgärder inom bl.a. kommunal förvaltning utan att behöva oroas av ev. brottsutredningar.

Tekniska nämnden vill i sammanhanget peka på att vissa lättnader för att under en anställnings löptid ges möjligheter att kontrollera anställda torde kunna vara ett angreppssätt som skulle kunna utredas, särskilt i ljuset av de JO-uttalande som förevarit i samband med Södertälje kommuns försök att komma tillrätta med korruptionsproblem (JO 7143-2022).

Tekniska nämnden menar att de åtgärder som genomförs i och med införande av en ny lag är ändamålsenliga men att den risk som tjänstemannaorganisationerna lyfter är en rimlig bedömning som måste adresseras.

Straffansvaret för mutbrott förtydligas och straffskalan för mutbrott skärps

Utredningen förslår förtydligande av personkretsen vilken kan komma ifråga för brottsrubriceringen, att det ska finnas ett tjänstesamband – vilket i allmänhet anses finnas så snart mottagaren har någon möjlighet till påverkan eller inflytande i något avseende. Utredningen föreslår att det uttrycks i bestämmelsen om mutbrott att förmånen ska tas emot, godtas eller begäras respektive lämnas, utlovas eller erbjudas i anknytning till utövandet av personens ställning. Utredningens bedömer därutöver att det mest ändamålsenliga sättet att tydliggöra vilka fall av mutbrott som ska anses mer eller mindre allvarliga är att förtydliga vilka omständigheter som särskilt ska beaktas vid bedömningen av om brottet är att anse som ringa eller grovt.

Tekniska nämnden delar utredningens bedömning och menar att dessa förtydligande och skärpningar är ändamålsenliga.

Det straffbara området för trolöshet mot huvudman bör inte ändras

Utredningen har haft i uppdrag att analysera och ta ställning till om tillämpningsområdet för straffbestämmelsen om trolöshet mot huvudman (nuvarande brottsbalken 10 kap. 5 §) bör ändras eller förtydligas eller om det finns behov av att på annat sätt utvidga straffansvaret för förtroendmissbruk. Utredningen finner inte anledning att ändra det straffbara området men påpekar att det i den föreslagna lagen om korruption finns en möjlighet att stävja sådant förhållande genom de föreslagna brotten missbruk av offentlig ställning och grovt missbruk av offentlig ställning.

Tekniska nämnden delar utredningens bedömning.

Förändringar avseende tjänstefel

Utredningen lyfter särskilt fram två problemområden som man anser måste beaktas, försäljning av kommunala fastigheter och offentlig upphandling.

Massmedia har uppmärksammat hur förskolor, skolor etc. har varit föremål för möjliga uppköp av dylika verksamheter och fört ut stora ekonomiska belopp med betydande

summor som kunnat gå till verksamheterna. Det är tekniska nämndens uppfattning att alla former av missbruk och otillbörligt utnyttjande av allmänna medel har skadliga effekter på samhället och måste stävjas.

Den erfarenhet tekniska nämnden har av otillbörligheter inom offentlig upphandling är att den direkta hanteringen av genomförandet av upphandlingen liksom ombudskapet i entreprenader borgar för att förhindra dylika otillbörligheter. Denna del är till största delen kontrollerad och strikt styrd av direktiv och lag. Men att systemet inför en upphandling och efter antagande av leverantörer möjligen inte är fullständigt säkrat.

Utredningen föreslår att straffskalan för tjänstefel skärps och att det förtydligas vilka omständigheter som kan beaktas vid bedömningen av om en gärning är ringa och därmed undantagen från straffansvar. Utredningen föreslår ett förtydligande av gränsen för när ett tjänstefel är att betrakta som ringa och det anser tekniska nämnden vara mycket bra. Självklart måste det finnas utrymme för offentliga tjänstemän att begå rena misstag utan att riskera straffrättsliga påföljder.

Utredningen slutsats är att såväl tjänstemän som förtroendevalda bör omfattas av straffansvar om de uppsåtligt vidtar eller underlåter att vidta åtgärder i strid med lag eller annan författning, för att gynna eller missgynna någon, även vid åtgärder som inte innefattar myndighetsutövning.

Utredningen anför att det finns ett behov av att utöka ansvaret för vissa former av så kallat kommunalt lag- och domstolstrots. Detta handlar således om ansvar som ska kunna utkrävas av förtroendevalda och tjänstemän i kommuner som satt sig över gällande lag och, när besluten sedan upphävts i samband med kommunalbesvär, inte brytt sig om verkställighetsförbud eller meddelade domar. Handlandet omfattas som regel inte av ansvaret för tjänstefel eftersom det sällan är fråga om myndighetsutövning.

Tekniska nämnden delar utredningens bedömning och menar att dessa förtydligande och skärpningar är ändamålsenliga.

Ordförande

[Förnamn Efternamn]

[Fyll i titel]

[Förnamn Efternamn]

[Här anger du om det finns reservationer/särskilda yttranden.]